

Sfeerverslag Doetinchem zonder drempels

6 juli, de Kruisberg

Quotes

In Istanbul waren de drempels op straat ontzettend hoog, maar ik heb me nog nooit zo welkom gevoeld

Als het regent heeft ineens iedereen haast

In een restaurant neem ik een briefje mee met wat ik wil. En een rietje.

Ik wil alleen maar dat mensen mij accepteren

Inleiding

Mensen met een beperking moeten meer mogelijkheden hebben om mee te kunnen doen. Dat hebben de Verenigde Naties uitgesproken en de Tweede Kamer heeft dat nog eens krachtig onderstreept: gemeenten, ga aan de slag.

Er ligt geen handboek en er is ook geen lijst met verplichte voorzieningen. Daarom koos de gemeente Doetinchem om met de betrokkenen de knelpunten en wensen te inventariseren. Dat gebeurde op 6 juli in zalencentrum De Kruisberg. Volgens projectleider André Bolwerk kan zo nog dit jaar een plan van aanpak door de gemeenteraad van Doetinchem worden vastgesteld.

Breed scala

In de middag van 6 juli schoven 30 mensen met een beperking en enkele begeleiders aan om inbreng te leveren. 's Avonds was het de beurt aan 15 (voornamelijk) bestuurders om uit die opbrengst richting te geven voor beleid. Het middagprogramma kende een breed scala aan problemen en oplossingen die dichtbij de mensen zelf ligt. Logisch want daarvoor was men ook uitgenodigd.

De aanwezigen konden via de carrouselmethode de inbreng van alle aanwezigen wikken en wegen. En 's avonds lag alles nog steeds op tafel.

Marc de Hond

Een van de aanwezigen was Marc de Hond, presentator van televisie- en radioprogramma's die in een rolstoel is beland. Marc heeft ook een theatershow gedaan en een boek geschreven waarin hij op luchtige wijze beschrijft waar hij als rolstoeler tegenop botst. Voor velen herkenbaar waren de problemen op het trottoir met onhandig geplaatste bankjes, scherp aangelegde opritten of woekerende struiken. Winkels zijn over het algemeen goed toegankelijk, maar toch deugt het niet altijd: gangpaden die vol staan, een te kleine lift of een pinapparaat dat niet bereikbaar is. Klein leed misschien, maar vervelend als je er een paar keer per dag iemand op moet aanspreken.

Horeca

De horeca bleek over het algemeen minder goed toegankelijk. De reactie: “We krijgen hier toch geen gehandicapten” werd door Marc de Hond ter plekke gecounterd: “Op deze manier zal dat ook niet gebeuren.”

Het zijn redenen voor gehandicapten om minder gemakkelijk hun huis uit te komen dan mensen zonder beperking.

Verenigde Naties

Als mensen met een beperking minder vaak buiten komen weet je ook niet wat er niet deugt. De conferentie *Doetinchem zonder drempels* beoogde dan ook om de maatregelen voor toegankelijkheid op de agenda te plaatsen.

Dus om die wensen serieus te nemen. Geregeld krijgt een pleitbezorger voor meer maatregelen te horen dat ‘we’ het in Nederland goed geregeld hebben en wel belangrijker problemen hebben. Of dat klopt is met de uitspraak van de Verenigde Naties geen discussie meer. Er moet wat gebeuren.

Istanbul

Het is dan handig om ook te kijken naar andere landen. Westerse landen maar zeker niet alleen daar. De spreker tijdens het avondprogramma, columnist Annemarie Haverkamp, vertelt over een reis met een vriendin in een rolstoel naar Istanbul. “De drempels van het trottoir in die stad waren zelfs voor mij enorm hoog. Maar vanuit haar rolstoel zei mijn vriendin tegen me dat ze zich nog nooit zo welkom had gevoeld.”

Het gaat dus niet perse om fysieke maatregelen. Als mensen in je omgeving jou met je handicap accepteren is een belangrijke drempel weggenomen. Of zoals een aanwezige op 6 juli verwoordde: “Als het regent ga ik nergens naartoe. Mensen willen best rekening met me houden, maar als de druppels vallen heeft iedereen ineens haast.”

Of Marieke Schuurman met een verstandelijke beperking die met een wens komt: “Ik wil alleen maar dat mensen mij accepteren.”

Euro sleutel

Dat laat onverlet dat er praktische oplossingen mogelijk zijn die het leven makkelijker maken. Maar zelfs dan gaat het vaak niet om omvangrijke kostenposten. Een stratenmaker die het trottoir egaal aanlegt bij een nieuw opritje, instellen van verkeerslichten, contrastkleuren bij afstapjes of afronden, recreatievoorzieningen waar een rolstoel niet wegzakt en de euro sleutel voor invalidentoiletten.

In Duitsland is die uniforme sleutel een veel gebruikt fenomeen. Ook in Nederland kun je die sleutel krijgen maar de meeste toiletten hebben een eigen slot. Je moet dus, net als in ons buurland, het juiste slot monteren. Dan heb je toegankelijke invalidentoiletten die niet onderhevig zijn aan vandalisme.

Maar toch gaat het vaak om aandacht voor je eigen product of dienst. Het onderwijs kan aanbieden om deelcertificaten te halen, eventueel speciaal voor mensen met een beperking. De gehandicapte vindt ook zijn eigen manier om mee te kunnen doen, zoals een deelnemer die problemen heeft met spreken: “Als er in een restaurant iets meer aandacht zou zijn zou ik een keuze kunnen maken uit de kaart. Nu neem ik een briefje

mee met wat ik wil. En een rietje.” Een visueel beperkte aanwezige pleit voor een menukaart in braille.

Hoge nood

Voorzieningen die geld kosten zijn ook nodig. “Maar dat hoeft niet allemaal in één keer en overal”, stelt Marc de Hond. “Niet ieder klein restaurantje hoeft zijn eigen invalidentoilet aan te leggen. Als ze er in ieder geval over hebben nagedacht en je bijvoorbeeld naar de burens, waar die voorziening wel is, begeleiden als de nood hoog is.”

New York

Uit ervaring vertelt De Hond over de geleidelijke aanpak in New York. “Jaren geleden is de wetgeving aangepast. Als je verbouwde of nieuw bouwde moest je voldoen

aan richtlijnen die de toegankelijkheid zou garanderen. Je merkt dat nu als bezoeker van die stad. Een verademing.”

Wetgeving is dus belangrijk om een omslag te veroorzaken. Maar dat is niet alles volgens de aanwezigen. Er kwamen immers ook wensen op tafel om deel te kunnen nemen in bijvoorbeeld sport en onderwijs en betere zorg. Dan luidt de vraag dus ook: “hoe verander je de houding ten opzichte van de mens met een beperking?” Het antwoord is de Coca Colamethode: reclame, reclame, reclame.

Meest toegankelijk

En misschien is het streven om de meest toegankelijke gemeente te worden een prikkel om voor de omslag te zorgen. De Europese Unie nodigt steden met meer dan 50.000 inwoners uit om deel te nemen aan de Access City Award. Wethouder Kees Telder gaat bekijken of het een poging waard is.

Jongeren

Tenslotte bedankt wethouder Telder alle aanwezigen voor hun inbreng. In het bijzonder noemt hij Marleen Hiddink als gehandicapte jongere. Daarmee constateert hij tevens dat de inbreng van andere jongeren tijdens de conferentie werd gemist. Dat is een aandachtspunt bij volgende stappen om tot maatregelen te komen die de toegankelijkheid van iedere Doetinchemmer garandeert.